

„Friendly
Fire”

pagina 7

Examenul poligonului • Perfețiunea ca fapt cotidian • Și totuși se mai citesc cărți • Dacă vrea Dumnezeu, vor și oamenii • Un cerc de trăire spirituală

ORIZONT

MILITAR

Editor: Corpul 4 Armată Teritorial “Mareșal CONSTANTIN PREZAN”

Fondat la 12 februarie 1948 • Serie nouă • Nr. 24 (1801) • 10 octombrie 2007 • 8 pagini — 0,5 lei. www.clujarm.ro

MILREX 2007

Pregătirile pentru cel mai amplu exercițiu de tip LIVEX, MILREX 2007 (Military Reaction Exercise), organizat de armata română în acest an, au ajuns la final. După o primă etapă, de planificare, extiem de minuțioasă, care a început încă din luna februarie, s-a intrat pe ultima linie dreaptă. Etapa a doua a cuprins dislocarea în raioane, instalarea punctelor de comandă, transferul comenzii operaționale și pregătirea desfășurării exercițiului, dislocarea detașamentelor precursore și dislocarea forțelor principale. Exercițiul propriu-zis se va desfășura în perioada 13-18 octombrie în poligonul Cincu și în alte locații de pe întreg cuprinsul țării, iar analiza post-acțiune va avea loc în 18 octombrie. Din C. 4 A. Trt. au fost desemnați să participe militari din Bg. 81 Mc. și din B. 498 Pș.

FOCUS

ARSENAL NATO Leopard 2

pagina 8

ARMATELE NATO Norvegia

pagina 7

ULTRASCURTE

Lecția veteranilor

pagina 2

**Regulamentul
de ordine interioară
pentru personalul civil
din M. Ap.**

Pagina 4

Festivalul Național al Cântecului de Cătănie

ETAPA FINALĂ

pagina 8

- 9 octombrie -

O ÎNTREBARE, UN RĂSPUNS

Ziua Resurselor Umane

• Domnule colonel, la 9 octombrie sărbătorim Ziua Resurselor Umane. Pe ce coordonate se înscrie activitatea structurilor de personal din C. 4 A. Trt. în pragul acestui eveniment?

• Într-adevăr, în acest an se împlinesc 145 de ani de când, prin Decretul 202 din 9 octombrie 1862, în cadrul Ministerului de Război, se înființează Direcția Personal și Operații Militare, aceasta constituind structura centrală de personal a Armatei Române, ce a funcționat fără întrerupere până astăzi, sub diferite forme. Resursele umane au propria lor istorie, ca și întregul organism militar, consemnată cu generozitate în întreaga existență și evoluție a Armatei Române. Structurile de personal au fost organizate și restructurate în concordanță cu cerințele impuse de mutațiile produse de-a lungul anilor în procesul de reformă al marilor unități și unităților. Indiferent însă de titulatura structurii, la pace ori la război, compartimentele de personal și-au păstrat atribuțiile specifice și au continuat să funcționeze eficient pentru a asigura armatei necesarul de resurse umane.

Începând cu anul 1997, sfera de competență a structurilor de personal s-a diversificat, în sensul că s-a axat, pe lângă promovarea cadrelor militare în funcții conform unui set de norme mult mai riguroase, și pe selecția și pregătirea personalului pentru a îndeplini funcții în diferite comandamente externe, la diferite eșaloane, ori pentru a participa la misiuni în teatrele de operații pe glob. Odată cu aderarea la NATO, structurile de personal s-au aliniat și ele la specificul și rigoarea standardelor Alianței. Nu a fost ușor, pentru că, după 1990, într-o primă etapă, s-a urmărit în primul rând protecția socială a cadrelor. Aderarea a adus cu sine preocuparea primordială pentru performanță și eficiență, pentru formarea și pro-

Colonel Nicolae SUCIU — șeful G1

movarea de foarte buni specialiști. Și o precizare: consider că este necesară, cu certitudine, cunoașterea unei limbi străine, dar asta nu este condiția principală pentru a fi un foarte bun profesionist. O limbă o poți învăța, dar profesia, în toată complexitatea ei, comportă acumulări masive de cunoștințe, experiență și capacitate de muncă. Cred că aceste două aspecte trebuie imbinat în cel mai fericit mod cu putință, iar structurile de personal sunt cele chemate să facă acest lucru, alături de comandanți. Nu trebuie să uităm însă că în centrul atenției structurilor de personal a stat, stă și va sta omul, cu toate aspectele ce țin de evoluția în carieră. Fiecare membru al marii familii a armatei trebuie urmărit de-a lungul drumului în carieră și propulsat la locul potrivit, iar șefii și comandanții sunt cei care îl vor direcționa pe locul și pe funcția de care armata are nevoie.

A consemnat: Maior Adrian BOCHIS

ULTRASCURTE

Iulian PATCA

Lecția veteranilor

De curând, am avut privilegiul de a lua parte la un ceremonial militar și religios cu ocazia dezvelirii și sfințirii unui monument comunal închinat eroilor. Tineri și bătrâni, rude din cele patru zări au răspuns la chemarea de a participa la sărbătoarea satului, prilej rar de revedere și rememorare. Printre ei erau și câțiva veterani de război. În straie de sărbătoare, cu piepturile grele de medalii, cu toate simburile conectate la semnificația evenimentului. Cu mâna în dreptul inimii, când s-a cântat Imnul, ingenunchind pe timpul slujbei de pomenire. Mai mult — unul dintre ei a ținut steagul sus, la propriu, ore în șir, de parcă era hotărât să pună Tricolorul pe o cotă aflată pe direcția elanului ofensiv. Veteranii nu făceau toate acestea ostentativ, ca să atragă privirile asupra lor, deși îi făcuseră pe mulți să-i privească cu admirație și respect. O făceau la modul firesc al gesturilor simple, cu conștiința subînțeleasă că așa ceva se cuvine. Cineva, vădit emoționat, a exclamat mai mult pentru sine: „Doamne, ce neam am fost...!” O cugetare adâncă din care fiecare este liber să înțeleagă ce vrea.

Trageri * Trageri * Trageri

•• Artilleriștii antiaerieni din unitatea comandată de maiorul Mibai HANGANU se găsesc, în perioada 1-12 octombrie, în poligonul Capu Midia, unde execută LFX-urile cu piesa și bateria. La activitate participă, pentru prima dată, psihologul Bg. 61 V.M., Loredana TOTHĂ-ZAN. (A.B.)

•• În perioada 1 la 3 octombrie, subunitățile de

aruncătoare din B. 498 Pșt., coordonate de căpitani Lucian GHILȚ și Ioan IRIMIA, au avut de rezolvat problemele de tragere cu muniție de război, specifice tragerilor de luptă, la temperatura poligonului Jigodin, de lângă Miercurea-Ciuc. Rezultatele obținute au confirmat că, atât în aer, cât și la sol, nivelul de pregătire este foarte bun. (Slt. Cristian TOMOȘ)

Calitatea reprezentării procesuale

La Cercul Militar din Cluj-Napoca, în perioada 3-5 octombrie, s-a desfășurat convocarea consilierilor juridici cu atribuții privind activitatea procesuală din cadrul Direcției Legislație și Asistență Juridică. Activitatea a fost condusă de către generalul de brigadă magistrat dr. Ilie BOTOȘ — șeful Direcției.

În deschiderea convocării, comandantul C. 4 A. Trt., generalul-maior dr. Ioan CIUPEI, a prezentat un scurt istoric al acestei structuri cu glorioase tradiții din Armata României. Coloneii Constantin ZANFIR, locțiitorul șefului D.L.A.J., și Ioan TODORAN, șeful serviciului procese, au făcut aprecieri asupra rolului și importanței activității de reprezentare procesuală. Un moment aparte al convocării l-a constituit expunerea colonelului magistrat Tiberiu BAN privind raportul acțiune penală — acțiune civilă în procesul penal, grefată pe aspecte rezultate din practica judiciară penală, precum și expunerea colonelului magistrat dr. Viorel SISERMAN pe tema istoriei justiției militare române.

La dezbateri a participat, cu intervenții legate de constituirea de parte civilă și cu aspecte din practica organelor de urmărire penală,

primul-procuror al Parchetului Militar de pe lângă T.M. Cluj-locotenent-colonelul magistrat Gabriel MORA.

Materialele susținute, precum și dezbaterile ce au urmat, s-au axat pe problematice juridice de actualitate în cadrul ministerului, respectiv stabilirea dreptului de proprietate și a servituților asupra imobilelor din administrarea M.Ap., particularități privind închirierea și vânzarea locuințelor de serviciu, consecințele juridice ale denunțării unilaterale în contractele de prestări servicii pentru hrănirea externalizată a efectivelor, considerente teoretice și practice privind contestația la executare a hotărârilor judecătorești de obligare la plata unor despăgubiri, regimul juridic al actelor de comandament cu caracter militar în contenciosul administrativ, practica judiciară referitoare la litigiile vizând aplicarea sancțiunilor disciplinare soldaților și gradaților voluntari, fundamentarea apărării în cauzele având ca obiect contestații împotriva deciziilor de imputare, soluționarea cauzelor privind obligarea M.Ap. la recunoașterea calității de veteran de război, controverse privind aplicabilitatea Contractului colectiv de muncă unic, la nivel național, personalului civil contractual din M.Ap. ș.a.

O atenție deosebită s-a acordat modificărilor legislației din acest an, interpretării și modului de aplicare a acestora. Studiul comparativ al modificărilor aduse Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ prin Legea nr. 262/2007 și implicațiile acestora pe linia activității procesuale au fost completate cu nu-

Convocări * Cursuri * Seminarii

meroase exemple din doctrina și practica instanțelor de judecată. În argumentarea opiniilor, vorbitorii au insistat pe rolul consilierului juridic în asigurarea temeiniciei apărării și în utilizarea oportună și cu eficiență a drepturilor procedurale. Convocarea a avut și o parte de analiză a activității consilierilor juridici, finalizată de concluzii.

Eficiența actului financiar

În perioada 25-28 septembrie, la Cabana Militară de Instrucție de la Colibița s-a desfășurat convocarea privind pregătirea de specialitate a contabililor-șefi din C. 4 A. Trt., condusă de către șeful secției financiar-contabile și planificare resurse, locotenent-colonelul Nicolae OPRICEAN.

Tematica abordată a fost în concordanță cu complexitatea și importanța acestui serviciu pentru bunul mers al întregului organism militar, iar problemele discutate au parcurs întregul spectru, de la simplu la complex, de la generalizare la cazul concret. Pentru îndeplinirea acestui deziderat au fost întocmite și susținute, de către organizatori, numeroase prezentări ce au avut în vedere sistemele de planificare și programare bugetare,

controlul intern și controlul financiar preventiv propriu, organizarea și conducerea contabilității, organizarea și efectuarea inventarierii, achizițiile publice prin operatorii economici, drepturile bănești ale personalului și sistemul public de pensii private și facultative. Efortul considerabil, depus de către întreg personalul secției financiar-contabile din Comandamentul C. 4 A. Trt. pentru pregătirea convocării, s-a văzut răsplătit de aprecierea celor prezenți, aceștia participând la dialogul inițiat și, mai ales, primind multe din răspunsurile pe care le doreau și pe care nu le puteau primi doar prin telefon sau prin planurile de măsuri.

Invitați la activități, reprezentanții Direcției Financiar-Contabile și ai Serviciului Financiar din SMFT, precum și cei ai Direcției Audit Public Intern — Secția nr. 4 Cluj-Napoca au adus, prin răspunsuri punctuale la numeroasele întrebări ale participanților, o serie de clarificări importante și, de asemenea, modalități de preîntâmpinare a disfuncțiilor constatate în activitățile de control desfășurate în teritoriu.

Concluziile de final s-au concretizat în accepția unanimă a utilității unui astfel de demers, benefic pentru armonizarea, eficientizarea și transparența procesului de cheltuire a banului public.

Rubrică de: Maior Traian BRADU

Garnizoana din nord-est

În Botoșani, toamna e la fel de frumoasă ca și primăvara, când municipiul respiră prin toți porii miresma teilor. În septembrie și cazărmile își dau impresia de ordine, normalitate și pace. Aici se află Centrul 33 Depozitare al Bg. 4 Log.,

comandat de colonelul Nistor GĂITAN, unitate aflată în proces de restructurare (de aceea vom scrie despre ea când se vor „reașeza” lucrurile), și Batalionul 335 Artilerie al Bg. 15 Mc., comandat de locotenent-colonelul Doru POGOREANU.

Examenul poligonului

La data documentării, B. 335 Art. finaliza întreținerea tehnică de sezon, ca activitate principală. Echipa mici și eficiente de militari profesioniști – ofițeri, maiștri militari, subofițeri și s.g.v.-iști –

portamentul profesional și capacitatea organizatorică, însă cadrele unității știu că mai au multe de făcut și sunt hotărâte să acționeze în consecință. Generozitatea în aprecieri a comandantului brigăzii trebuie răsplătită prin eforturi sistematice și stăruitoare.

erau în parcul auto, remize sau ateliere. Ei desfășurau această importantă activitate de rutină după ce, timp de o săptămână, statul major al unității și comandantul de subunități au desfășurat un exercițiu de tip „Mapex”, precedat de verificările practice în teren, în poligonul Cincu, în cadrul aplicațiilor de tip LFX și LTX, cu bateria de obuziere, secțiile și piesele.

Despre acestea discutăm cu maiorul Lucian-Ionel SANDU, locțiitorul comandantului, căpitaniul Cornel TITILIU, Cristian BULIGA, Eusebiu TOMA, Cristian CUCU, Ovidiu LUPU, Iulian SANDU, șefi de compartimente și comandanți de baterii. Discutăm despre aplicații și tabere, trageri de luptă și de apreciere, exerciții obișnuite sau esențiale în formarea luptătorului. Aflu că toate cadrele de artilerie și-au confirmat competența în poligon, că soldații și gradații voluntari au fost pentru prima dată servanți la botezul focului cu obuziere de 152 mm, că oamenii au acționat cu coeziunea necesară în situații de concentrare maximă. Însuși comandantul Bg. 15 Mc., colonelul Ioan MANCI, le-a apreciat com-

Perfecțiunea, ca fapt cotidian

În ultimii ani, B. 335 Art. s-a făcut remarcant în mai multe ocazii prin cadrele valoroase pe care le are, tinere și cu simțul responsabilității. În teatrele de operații s-au aflat și se află (unii chiar cu două misiuni succesive) maiorul Cornel CIOBANU, căpitaniul Vasile Cristian BULIGA, locotenentul Sorin CIOBANU, maistrul militar Constantin GAVRILOAIEA, plutonierii-majori Daniel STREDIE, Daniel ANCUTA, Mihai MARTINIUC și Daniel LUNGU, plutonierii Alin BARBACARU și Costel FRUNZUC... E mult sau puțin pentru o unitate mică? Noi spunem doar că acest fapt este reprezentativ pentru o unitate în care pregătirea personală și de grup sunt privite cu seriozitate și cu ambiția autodepășirii.

Că este așa ne-o dovedesc faptele: un locotenent-colonel, un maior, opt căpitani, un maistrul militar și trei subofițeri au absolvit, în ultimii doi, trei ani facultăți civile de învățământ. Îi urmează îndeaproape, cu studii superioare aflate în derulare, un maior, doi căpi-

tani, un locotenent, treisprezece subofițeri și doi s.g.v.-iști. Printre ei, pentru a da un exemplu, maiorul Lucian-Ionel SANDU și plutonierul Mirela-Daniela SANDU, o familie înscrisă pe traiectoria psihologiei.

Și totuși se mai citesc cărți

Biblioteca garnizoanei Botoșani este unică. Prin transformarea unor structuri sau desființarea unor unități, cărțile și-au găsit loc în rafturile de care răspunde referentul bibliotecar Maricela CIMPOEȘU. O riguroasă evidență, o cochetă sală de lectură, frecventată zilnic, și un program echilibrat de promovare a cărții sunt doar câteva caracteristici ale bibliotecii. Multe cadre active au fișe de cititor cu 2-3 pagini, așa cum am constatat prin sondaj: căpitaniul Cristian CUCU, Doru ROTĂRIȚA, Ionel BERARIU și Miki MUNTEANU, plutonierul-major Mihai PURICI și plutonierul Mihai CATANA... Și e firesc să fie așa într-o garnizoană în care majoritatea cadrelor tinere au urmat sau urmează instituții civile de învățământ, se angajează în lucrări personale și sunt foarte activi în viața culturală a cetății.

Dacă vrea Dumnezeu, vor și oamenii

Îngă Cercul Militar din Botoșani se înalță Biserica „Binecredinciosul Voievod Ștefan cel Mare și Sfânt”. Cu lucrările de construcție începute în 2003, Biserica a beneficiat din plin de sprijinul comandanților de unități și al militarilor din garnizoană. Actualii comandanți sunt doar cele mai recente exemple: colonelul Nistor GĂITAN (C. 33 Dp.) și locote-

nant-colonelul Doru POGOREANU (B. 335 Art.). „Dacă vrea Dumnezeu, vor și oamenii”, spune preotul militar paroh Ștefan GRĂDINARU, cel care „însușește” zilnic mersul lucrărilor. Urmările acestei credințe puternice și tenacitate pe care o are pentru realizarea acestei idei se vede: până în prezent s-a tencuit interiorul și s-a finisat în praf de marmură exteriorul, s-a montat catapeteasma.

BOTOȘANI

Pictura este realizată în proporție de 60%. E o biserică neîncăpătoare la slujbele de duminică, unde credincioșii militari și civili sunt atrași de frumusețea icoanelor și reprezentărilor murale, de sonoritatea naosului și de harul preotului.

Un cerc de trăire spirituală

Ar fi prea mult și nepotrivit să spunem că la Cercul Militar, condus de inimosul colonel (r) Florea MACOVEI, ar fi o activitate zilnică cu foc continuu, deși aici mereu se întâmplă ceva. Personalul militar al garnizoanei s-a schimbat mult, ca preocupări și opțiuni de petrecere a timpului liber. Însă aici își găsesc a doua lor casă mulți pensionari militari, cadre militare active, în rezervă și în retragere, veterani de război, membri ai Asociației Naționale „CULTUL EROILOR”, filiala Botoșani, copii de cadre militare care participă săptămânal la activități. Cercul Militar este pentru toți o gazdă primitoare. Aici își găsește locul ideal de exprimare Cenaclul „Codrii de Aramă”, înființat și ținut „în priză” de poetul plutonier-major Vasile IFTIMIE și condus de scriitorul prof. Petru PĂRVEȘCU. Cei mai fideli adepți ai ideii de cenaclu sunt scriitorii – precum Valentin JANTEA, Vlad SCUTELNICU, Constantin BOJESCU, Viorel BULIGA, Lucian MANOLE, Georgică MANOLE, Cezar FLORESCU, Cătălin IFRIM, Ionel BEJENARU, Dumitru PETRAȘ... În doi ani de la înființare, membrii cenaclului au lansat nouă volume de poezie și proză, două vernisaje de pictură și grafică, o expoziție de sculptură insolită, a sergentului-major Valentin BARBĂLATĂ.

Un alt reper de larg interes îl reprezintă plutonierul Cătălin AMARIEI, care, atunci când pleacă din bateria de tunuri antitanc, trece direct la conducerea Clubului de Arte Marțiale. Clubul, înființat în 1998, are peste 20 de membri, din care 10-12 sunt copii ai cadrelor militare. Aceștia se mândresc deja cu peste 100 de medalii, din care partea leului îi revine profesorului

Cătălin: 13 medalii de aur și argint și vicecampion național la un concurs de profil desfășurat la Timișoara.

Să mai spunem că tot aici, militarul voluntar Adrian BOCA pregătește o formație artistică de dansuri.

Regulamentul

de ordine interioară

pentru personalul civil din M. Ap.

Ne-am interesat pentru Dos.

Vă prezentăm câteva reglementări din noul M.R.U. 6/3, intrat în vigoare din 15 iulie 2007. Detalii suplimentare se pot obține de la compartimentele personal sau consultând documentul, care se găsește în bibliotecile unităților militare.

Drepturi și obligații

Personalul civil din unitățile militare are dreptul la:

- salariu corespunzător postului ocupat
- repaus zilnic și săptămânal
- concediu de odihnă anual
- promovare/avansare pe baza rezultatelor obținute la evaluarea anuală a performanțelor profesionale individuale
- demnitate în muncă
- egalitate de șansă și de tratament
- informare și consultare
- formare profesională sau dreptul de a-și perfecționa continuu pregătirea profesională
- consultare în vederea determinării și ameliorării condițiilor de muncă și a mediului de muncă
- asistență medicală gratuită în spitale și policlinici, precum și medicamente gratuite pe timpul spitalizării sau tratamentului ambulatoriu, în condițiile legii
- folosirea caselor de odihnă, sanatoriilor, căminelor de garnizoană și a altor spații cu destinație recreativă sau sportivă aflate în proprietatea/administrarea Ministerului Apărării, în condițiile stabilite prin ordin al ministrului apărării
- bilete de trimitere la tratament și odihnă pentru acesta și membrii de familie, în condițiile actelor normative specifice în vigoare
- folosirea locuințelor de serviciu sau de intervenție, în condițiile stabilite prin ordin al ministrului apărării
- protecție socială
- opinie
- constituirea sau aderarea la un sindicat, în condițiile legii.

Personalul civil are următoarele obligații:

- să fie loial instituției Armatei
- să respecte prevederile actelor normative în vigoare
- să execute dispozițiile legale date de șefi în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu
- să îndeplinească atribuțiile prevăzute în fișa postului ocupat și să folosească timpul de lucru în scopul realizării acestora
- să participe la activitățile cu caracter militar: alertă, aplicații, pregătire militară, exerciții de mobilizare
- să se prezinte la unitate în condițiile instituirii stării de asediu sau de urgență
- să respecte programul de lucru stabilit și să nu părăsească locul de muncă în timpul programului, fără aprobarea șefilor ierarhici
- să respecte dispozițiile legale privind păstrarea secretului de stat și de serviciu
- să nu săvârșască fapte care ar putea să pună în primejdie securitatea unității, a personalului acesteia sau a proprieții lor persoane
- să nu scoată din unitatea militară, fără aprobare, documente, echipamente sau orice alte bunuri care aparțin acesteia
- să nu încalce regulile de bună cuviin-

ță și de respect față de superiori, egali și subalterni și să aibă o ținută îngrijită și decentă
- să anunțe unitatea militară în termen de cel mult 2 zile atunci când nu se poate prezenta la program din cauză de boală sau din alte motive.

Timpul de muncă și de odihnă

Durata maximă legală a timpului de muncă nu poate depăși 48 de ore pe săptămână, inclusiv orele suplimentare. Prin excepție, durata timpului de muncă poate fi prelungită peste 48 de ore pe săptămână, care includ și orele suplimentare, cu condiția ca media orelor de muncă, calculată pe o perioadă de referință de 3 luni calendaristice, să nu depășească 48 de ore pe săptămână.

Munca prestată peste durata normală a timpului de muncă este considerată suplimentară.

Munca suplimentară nu poate fi efectuată fără acordul salariatului.

Prestarea muncii peste durata normală de lucru poate fi dispusă de către comandantul/șeful unității militare, fără a fi necesar acordul personalului civil, pentru:

- preîntâmpinarea sau înlăturarea efectelor calamităților naturale sau a altor cazuri de forță majoră, precum și în situații care periclitează sănătatea sau viața unor persoane
- înlăturarea efectelor unor situații neprevăzute, care ar putea dăuna bunei aprovizionări cu apă, energie electrică, termică și combustibili, funcționării instalațiilor de canalizare, serviciilor poștale și de telecomunicații, precum și pentru prevenirea deteriorării sau distrugerii bunurilor aflate în patrimoniul unității
- alte situații deosebite în legătură cu interesele serviciului, în condițiile stabilite de dispozițiile legale în vigoare.

Orele suplimentare prestate peste durata normală a timpului de lucru se compensează cu timp liber corespunzător, în următoarele 30 de zile de la efectuarea acestora sau, dacă această compensare nu este posibilă, orele suplimentare se vor plăti prin adăugarea unui spor la salariul de bază corespunzător orelor suplimentare prestate, în condițiile prevăzute de lege.

Se consideră muncă în timpul nopții aceea care se prestează în intervalul cuprins între orele 22.00 - 06.00. Durata normală a muncii de noapte nu depășește 8 ore într-o perioadă de 24 de ore.

Personalul civil care efectuează cel puțin 3 ore de muncă de noap-

te beneficiază fie de program de lucru redus cu o oră față de durata normală a zilei de muncă, fără ca aceasta să ducă la scăderea salariului de bază, fie de un spor, calculat la salariul de bază, corespunzător orelor lucrate în timpul nopții.

Personalul civil are dreptul la concediu fără plată acordat la solicitarea acestuia, de către comandantul/șeful unității militare angajatoare, de regulă, pentru o durată de până la 90 de zile anual, pentru rezolvarea următoarelor situații personale:

- susținerea examenului de bacalaureat, a examenului de admitere în instituțiile de învățământ superior, a examenelor de an universitar, cât și a examenului de diplomă pentru salariații care urmează o formă de învățământ superior, curs fără frecvență sau deschis la distanță
- susținerea examenului de admitere la doctorat, a examenelor de doctorat sau a tezei de doctorat, în cazul salariaților care nu beneficiază de burse de doctorat
- pregătirea în vederea participării la concursul de ocupare a unui post.

Concediul fără plată poate fi acordat fără limită pentru îngrijirea copilului bolnav în vârstă de peste 3 ani sau pentru tratamentul medical în străinătate.

Învoirile de la serviciu se pot acorda, la cerere, pentru motive bine întemeiate, de către șeful nemijlocit și pot avea o durată cel mult egală cu durata normală zilnică de muncă. Învoirile se recuperează prin prestarea unui număr egal de ore de muncă în termen de 30 de zile de la data efectuării lor.

Contractul individual de muncă

Personalul civil contractual este angajat pe durată nedeterminată sau pe durată determinată, în cazurile și condițiile expres prevăzute de lege. Angajarea personalului civil cu contract individual de muncă pe perioadă determinată se realizează pe o perioadă de cel mult 24 de luni și pentru cel mult 3 contracte individuale de muncă pe durată determinată, succesive, încheiate înăuntrul acestui termen, în următoarele situații:

- înlocuirea unui salariat în cazul suspendării contractului său de muncă
- creșterea temporară a activității angajatorului
- desfășurarea unor activități cu caracter sezonier
- în situația în care este încheiat în temeiul unor dispoziții legale emise cu scopul de a favoriza temporar anumite categorii de persoane fără loc de muncă
- angajarea unei persoane care, în termen de 5 ani de la data angajării, îndeplinește condițiile de pensionare pentru limită de vârstă
- ocuparea unei funcții eligibile în cadrul organizațiilor sindicale, pe perioada mandatului
- angajarea pensionarilor care, în condițiile legii, pot cumula pensia cu salariul
- în alte cazuri prevăzute expres de legi speciale ori pentru

desfășurarea unor lucrări, proiecte, programe în condițiile stabilite prin contractul colectiv de muncă încheiat la nivel național și/sau la nivel de ramură.

Contractul individual de muncă poate fi modificat numai cu acordul părților. Orice modificare a elementelor contractului individual de muncă care nu decurge din efectul legii impune încheierea unui act adițional la acest contract, în termen de 15 zile de la data încunoștințării în scris a salariatului.

Personalul civil poate fi detașat pe o perioadă de cel mult un an, iar în mod excepțional detașarea poate fi prelungită pentru motive obiective, cu acordul ambelor părți, din șase în șase luni.

Evaluarea performanțelor

Pe baza rezultatelor evaluării anuale a performanțelor profesionale individuale, salariatul evaluat poate fi promovat în gradul/treapta profesională/imediat superior/superioară celui/celei ocupat/e, menținut pe post sau retrogradat în gradul/treapta profesională/imediat inferior/inferioară celui/celei ocupat/e. În cazul în care salariatul nu corespunde profesional locului de muncă ocupat, acesta este concediat.

Nivelul salariului de bază se stabilește în funcție de rezultatul obținut la evaluarea performanțelor profesionale individuale anuale.

Sanțiuni disciplinare

Abaterile disciplinare săvârșite de personalul civil contractual se sancționează, după caz, dacă prin statute profesionale nu se dispune altfel, cu:

- avertisment scris
- suspendarea contractului individual de muncă pentru o perioadă ce nu poate depăși 10 zile lucrătoare
- retrogradarea din funcția deținută, pentru o durată ce nu poate depăși 60 de zile, cu acordarea salariului corespunzător funcției în care s-a dispus retrogradarea
- reducerea salariului de bază pe o durată de 1-3 luni cu 5-10%
- reducerea salariului de bază și/sau, după caz, și a indemnizației de conducere pe o perioadă de 1-3 luni cu 5-10%
- desfacerea disciplinară a contractului individual de muncă.

Pentru aceeași abatere disciplinară se poate aplica numai o singură sancțiune. Amenziile disciplinare sunt interzise. Avertismentul constă într-o comunicare scrisă prin care se atrage atenția unui salariat asupra faptei săvârșite și i se pune în vedere că, dacă săvârșește noi abateri, i se vor aplica sancțiuni mai grave, inclusiv desfacerea disciplinară a contractului individual de muncă.

Toate sancțiunile disciplinare trebuie stabilite în raport cu gravitatea abaterii disciplinare săvârșite de salariatul respectiv.

Redacția „Orizont militar”

ORIZONT MILITAR

- 60 DE ANI

Galeria
jurnaliștilor

Simpla inserare într-un articol a numelor celor care, de-a lungul vremii, au slujit cu arma cuvântului într-o instituție militară de presă nu pare a fi interesantă pentru marea masă a cititorilor. Dar, în ce ne privește, ne facem o datorie de conștiință în a-i aminti pe toți (sperăm) jurnaliștii militari și civili (redactori-șefi, secretari de redacție, redactori și fotoreporteri) care au încadrat redacția ziarului nostru, în cele trei perioade de apariție neîntreruptă. (L.I.G.)

12 februarie 2003, la sărbătoarea ziarului (55 de ani):
Ion CONSTANTINESCU, Dumitru FURTUNĂ, Mircea TUDOSE
și Marin OPREA

1948—1960

ARBUZOV Mihail, BARZAC Dragoș, BĂLAȘA Titus, BĂRAN Vasile, BECHERU Gheorghe, BERBECEL Vasile, BOJAN Teodor, BRĂNZAN Eugen, BUZEA Gheorghe, CAPRIȘ Napoleon, CIUPERCEANU Marin, CIULIAN Ioan, CONSTANTINESCU Constantin, CONSTANTINESCU Ion, COSAȘU Radu, COSTEA Mircea, COSTEA Ioan, CRIȘAN Ioan, DAVID Ionel, DELIU Alexandru, DONCIU Constantin, DRAGNEA Mircea, DRAGOSTE Vasile, FURTUNĂ Dumitru, IONESCU Alexandru, IONESCU Gheorghe, IRȘIC CLARA Anton, KISS Ludovic, LAMPERT Paul, MARCAȘ Gheorghe, MUREȘAN Tiberiu, NICULESCU Dumitru, OLARU Constantin, OPREA Marin, PETRESCU Ion, PIȚIGOI Nicolae, POENARU Constantin, POPOVICI Ion, RANGA Costache, STANA Alexandru, STĂNGĂ Dumitru, STICOLICI Nicolae, SUCIU ILCA Ioan, ȘTEFAN Vasile, TEODORESCU M. Ioan, TEODOSIU

Victor, TUDOSE Mircea, VĂDUVA Ion, VERNEȘAN Iacob, VONICA Vasile

1970—1982

BEURAN Grigore, BURGHELEA Eugen, DAMIAN Ștefan, DOMENICO Viorel, GHERASIM Gheorghe, IRȘIC CLARA Anton, LAL Romulus, LOZINSKY Valeriu, MĂRZAC Ion, NAIDIN Bebe, NICOLIN Nicolae, NISTOR Eugeniu, NIȚĂ Victor, PETCU Delior-Nicolae, PETREHUȘ Mircea, PINTEA Ioan, STAN C. Vasile, SUCIU ILCA Ioan, TURCU Pătru, URSULESCU Maricel, ZAVRAGIU Ilie

1990—2007

VEREȘEZAN Marian, MIHAI Mircea, HOSSU Valer, VAIDA Vitalian Sergiu, MUREȘAN Virgil, BENCHE Ioan, DEAC Ioan, TUTULA Vasile, SISERMAN Viorel, BĂLDEANU Vasile, DRĂGUȘANU Nicoleta, PĂDURE Cristian, SURDUCAN Dorin, PĂRĂUȚU Sorin, NEAMȚ Marius, GROZA Claudiu, ROȘCA Bogdan

FOND DOCUMENTAR

11 octombrie

Eliberarea Clujului

Măine, 11 octombrie, se implinesc 63 de ani de la eliberarea Clujului, moment semnificativ de istorie națională pe care-l evocăm an de an, ca o pagină glorioasă scrisă cu multă jertfă de Armata a 4-a română.

La eliberarea Clujului, Armata a 4-a a participat cu un efectiv de 12.861 de militari, cu sprijinul Corpului 1 Aerian român și în cooperare cu Corpul 104 sovietic. Luptele au durat practic trei zile și s-au finalizat în după-amiaza zilei de 11 octombrie 1944, când majoritatea structurilor luptătoare au depășit aliniamentul Someșului Mic.

Pentru eliberarea Clujului, Comandamentul Armatei a 4-a române a elaborat Ordinul de operații nr. 10, iar pregătirea operației a cuprins trei etape:

- o etapă pregătitoare, 22 septembrie - 5 octombrie;
- etapa a doua, 5-9 octombrie și
- etapa a treia, decisivă de eliberare, 9-11 octombrie.

Ofensiva pentru eliberarea Clujului a început la 9 octombrie, ora 9 și 10 minute, cu lovitura principală în sectorul de la Viișoara. Aici au fost aduse și regrupate 12 batalioane de infanterie și 252 tunuri, comparativ cu 3 batalioane și 72 guri de foc ale inamicului. Lovitura principală a fost dată de Corpul 6 Armată pe direcția Viișoara, Cojocna, Apahida. Lovitura secundară s-a executat în cooperare cu Corpul de Munte pe direcția Iacobeni - Ceanu Mare.

Luptele au fost deosebit de dârze. La 10 octombrie a fost eliberată Cojocna de către D. 9 I., care, în ziua următoare, a eliberat Apahida, reușind să respingă 6 contraatacuri ale inamicului de la Jucu de Mijloc spre bucla Someșului, de la Apahida. O contribuție importantă au avut și ostașii D. 18 I. Munte, care s-au confruntat cu rezistențe înverșunate la Gheorgheni, Sănnicoara și Someșeni.

Orașul Cluj a fost eliberat printr-o manevră dublă învăluitoare a trupelor române cu D. 18 I. Munte și D. 9 I. pe dreapta și D. 2 Munte pe stânga, care a ajuns la Gilău, concomitent cu D. 1 Cv. ce a pătruns pe strada Câmpului și cartierul Mănăstur spre centrul Clujului.

Jertfa Armatei a 4-a române în aceste lupte a fost de 3.500 de militari - morți, răniți și dispăruți.

Colonel (r) dr. Vasile TUTULA

Monumentul
„Glorie Ostașului Român”
din Cluj-Napoca

RD EMISIUNILE TV
CORPULUI 4 ARMATA TERITORIAL

1. „JURNAL MILITAR” — în fiecare duminică, la TVR Cluj, 18.15 — 18.30
2. „JURNAL MILITAR” — în fiecare duminică, la Radio Cluj, 9.45 — 10.30
3. „OSTAȘII NOȘTRI” — în fiecare duminică, la Radio Iași, 9.00 — 9.30

Rubrica cinefetei

Premiile Emmy

Duminică, 13 septembrie, s-au decernat, la Los Angeles, premiile Primetime Emmy, acordate de Academia Americană de Televiziune, Arte și Științe.

Câștigător a fost, din nou, serialul *Clanul Soprano*, care a obținut trei premii, pentru cel mai bun serial de dramă TV, cel mai bun regizor (Alan TAYLOR) și cel mai bun scenariu (David CHASE). A fost nominalizat de 111 ori și a obținut 18 premii Emmy. Iată și câțiva câștigători la alte categorii: ● cel mai bun actor: James SPADER în *Boston Legal* (dramă), Rick GERVAIS în *Extras* (comedie) ● cea mai bună actriță: Sally FIELD în *Brothers and Sisters* (dramă), America FERRER în *Ugly Betty* (comedie) ● cel mai bun regizor (comedie): Richard SHEPARD pentru *Ugly Betty*.

Maior Adrian BOCHIS

PREVENIREA ȘI TRATAREA BOLILOR DE SEZON

Cele mai frecvente îmbolnăviri în perioadele de trecere dinspre anotimpul cald spre toamnă, respectiv de la toamnă spre iarnă sunt afecțiunile aparatului respirator, superior și inferior.

Dintre afecțiunile aparatului respirator superior, cea mai frecventă este *rinoфарingita acută* (guturaiul, răceala), boală inflamatorie de origine virală, localizată primitiv la nivelul mucoasei nazofaringiene, dar care în special la copii poate să se extindă și la mucoasele sinusale paranasale sau la urechea medie. În cursul bolii poate să apară și o suprainfecție bacteriană, care complică evoluția ulterioară, prelungind perioada de stare a bolii. Boala debutează cu febră, iritabilitate, strănut, secreție nazală (la început seroasă, apoi mai consistentă, purulentă) cu tuse, dureri de cap, lipsa poftei de mâncare și cu dureri musculare. Tratamentul nu este unul specific și constă în hidratare co-

respunzătoare (ceaiuri calde cu lămâie, sucuri de fructe ușor îndulcite etc.), picături pentru nas (atenție, acestea nu se vor folosi în doză mai mare decât cea recomandată, și nu mai mult de 4-5 zile), anti-

Statul medicului

termice (paracetamol, aspirină, ibuprofen etc.).

O altă afecțiune a aparatului respirator superior este *faringoamigdalita*. Se manifestă cu febră, de obicei foarte mare, 39-40°C, dureri la înghițit (atât lichide, cât mai ales alimente solide), dureri musculare și dureri de cap. Complicațiile care pot apărea în urma tratamentului incorect sau incomplet sunt reumatismul articular acut și cardiopatia reumatoidă, afecțiuni grave care invalidează pacientul.

Laringita este inflamația de natură virală sau bacteriană a laringelui și care are ca manifestări prin-

cipale disfonia (răgușeala), tusea chinuitoare, uscată, și febra. Tratamentul acestora: repausul vocal total, hidratare corespunzătoare, antitusive, antitermice și, la recomandarea medicului, antibiotice.

Afecțiunile aparatului respirator inferior (*bronșita acută*, *bronhopneumonia* și *pneumoniile*) sunt, de cele mai multe ori, complicații ale unei infecții de tract respirator superior netratate corect. Tratamentul acestora este simptomatic (antitermice, astitusive) și causal (antibiotic), fiind de competența medicului curant.

Deoarece transmiterea bolilor respiratorii se face pe cale aeriană, recomandăm evitarea contactului cu persoanele bolnave, a aglomerărilor, a spațiilor închise, în care au stat persoanele bolnave, și izolarea acestora. Ca măsuri generale, reținem: consumul de cât mai multe fructe și legume proaspete, evitarea fumatului, aerisirea zilnică a încăperilor etc.

Căpitan medic Cristian BADIU

ERA DIGITALĂ

Procesor triple-core

O dată cu anunțarea procesoarelor Phenom, în calendarul AMD a apărut și o noutate: procesorul cu trei nuclee. Apariția sa vine să dea o alternativă utilizatorilor care doresc performanță, dar nu-și permit un procesor quad-core. Noul procesor AMD este programat pentru lansare în prima parte a anului 2008, fratele său mai mare, cel cu patru nuclee, urmând să intre pe piață la sfârșitul acestui an.

Tehnologia pe care sunt bazate noile procesoare AMD este „Direct Connect Architecture”, cu un con-

troller de memorie integrat, care accelerează lucrul cu memoria, iar viteza este dată de Hyper Transport versiunea 3.0, ce asigură 16 GB de transfer pe secundă.

Noi scanere de rețea

Cannon Europa a anunțat lansarea a două noi scanere color de rețea, ScanFront 220 și ScanFront 220P, pentru segmentul workgroup. Scanerele se conectează direct la rețea, fără a mai fi nevoie de hardware sau un software specializat. Aceste scanere ultra compacte se adresează grupurilor din

mediul întreprinderilor mici și mijlocii, permițând utilizatorilor să transfere fișiere scanate, digitale, direct în rețeaua companiei.

ScanFront 220, modelul standard, și ScanFront 220P, modelul profesional, oferă o viteză de scanare de 26 de pagini pe minut sau 52 de imagini pe minut. Utilizatorii pot scana și trimite imagini direct către directoarele de rețea, serverele FTP, dispozitivele USB și prin e-mail, toate putând fi folosite simultan.

Scanerele de rețea dispun de capacități superioare de procesare a documentelor pentru a simplifica sarcinile de scanare. Scanerele pot scana cărți de vizită și pot recunoaște o serie întreagă de documente cu mărimi diferite.

Locotenent-colonel
Alexandru BRATEAN

MAXIMA EDITIEI

De obicei, lumina de la capătul tunelului este a trenului care se apropie.

■ Robert LOWELL

Minuni alimentare

● Acum zece ani, soia era desemnată drept „alimentul-minune”. Experții britanici susțin acum că substanțele chimice cu care este tratată soia blochează absorbția mineralelor și scad fertilitatea feminină. Din cauza hormonilor vegetali conținuți, femeile cu cancer mamar trebuie să o consume cu moderație.

● Grepfrutul vă scapă de oboască și dureri de cap. Beți zilnic, timp de două săptămâni, două pahare cu suc de grepfrut. După ce terminați această cură o să fiți mult mai energic. Asta fiindcă fructul este una dintre cele mai importante surse de vitamina C.

● Lămâia este un bun remediu împotriva negilor. Astfel, lăsați coaja a două lămâi să stea într-o cană de oțet tare timp de opt zile și puneți pe neg, sub leucoplast, o bucată de vată îmbibată cu această soluție, de două ori pe zi.

● Măceșele au un rol important în respirația celulelor. Practic, ceaiul de măceșe ajută organismul să funcționeze la parametri normali. Fiindcă este bogat în săruri minerale, ceaiul are un rol diuretic. Este recomandat în special persoanelor cu afecțiuni hepatice și renale.

● Uleiul de măsline ajută la vindecarea gastritei și a ulcerului. El poate fi folosit și ca laxativ, luând o lingură seara, la culcare. Pentru entorse și dureri reumatismale se fac frecții cu ulei de măsline amestecat cu usturoi pisat. Folosit permanent, uleiul de măsline ajută la dizolvarea pietrelor din bilă. (T.B.)

UMOR

O blondă vine la doctor cu urechile roșii.

Doctorul: - Ce s-a întâmplat cu urechea dumneavoastră?

Blonda: - Călcăm rufele când a sunat telefonul, și, din greșală, mi-am pus fierul de călcat pe ureche.

Neconvins, doctorul: - Și ce s-a întâmplat cu urechea cealaltă?

- Boul dracului, a mai sunat o dată!

El, către ea: De ce nu mergem noi doi undeva unde poate fiecare să fie de unu' singur?

El, către ea: Bancul pe care o să vi-l spun e așa de bun că vă vor pica sânii... Oh, da' văd că îl cunoașteți deja...

Ea, către el: Eu nu uit niciodată un chip, dar în cazul Dvs. o să fac o excepție...

Ea, către el: Oare este astăzi o zi deosebită sau sunteți de obicei așa de tâmpit?

Ea către el: Sunteți într-adevăr un argument convingător pentru pa-turi separate.

El, către ea: Tu ai arăta foarte bine în ceva lung, curgător... Amazon, Nil, Dunăre...

Uimitorul secol XX

1917 Este fondată Compania BMW. Charlie Chaplin semnează primul contract de 1 milion de dolari pentru un film. Lenin conduce revoluția rusă. Familia Regală britanică își schimbă numele din Saxe-Coburg-Gotha în Windsor. Este folosit primul tanc în bătălia de la Cambrai.

1918 Astronomul american Harlow Shapley descoperă mărimea și forma Căii Lactee. Mixerul electric este fabricat de Universal Company. Germania se predă aliaților în 11 noiembrie, la Compiègne, Franța.

1919 Tratatul de la Versailles este semnat pe 28 iunie, punând punct Primului Război Mondial. Telefonul fără fir este inventat, permițând aviatorilor să țină legătura în timpul zborului. Primul zbor non-stop transatlantic este făcut de britanicul John Alcock și americanul Arthur Whitten Brown, din Newfoundland până în Irlanda. KLM din Olanda este prima linie aeriană mondială. Fizicianul Ernest Rutherford descoperă un mijloc de secționare a atomului.

1920 Arma automată este brevetată de John T. Thompson. Prima înghețată pe băț este vândută de Harry Burt la barul său „Good Humour Bar”.

1921 Johnson & Johnson folosește bandajul. Avus Autobahn în Berlin devine prima autostradă. Studentul medicinist John Larson, din California, inventează poligraful (detectorul de minciuni).

1922 Egiptologul britanic Howard Carter descoperă mormântul lui Tutankamon. Snowmobilul este construit de Joseph Bombardier, de 15 ani, din Quebec. Mașina de poliție, numită „urmăritorul de bandiți”, este lansată la Denver, Colorado, folosind un motor Cadillac.

1923 Elvețianul John Harwood inventează ceasul care se trage singur. Jacob Schick brevetează aparatul de bărbierit electric. Camera de filmare pe 16 mm e lansată de Kodak. Frank Epperson inventează bomboana pe băț, uitându-și limonada pe pervaz peste noapte.

1924 Primul zbor în jurul lumii. Prima Olimpiadă de iarnă la Chamonix, Franța. Se fondează Columbia Pictures și MGM. Centrifuga e folosită de Kleenex. Caesar Cardini, proprietarul „Palatului Cezar”, din New York, inventează salata Cezar.

1925 Primul film în timpul zborului pe o linie aeriană germană. Walter P. Chrysler fondează compania auto. Discul zburător este inventat de studenții de la Yale, care foloseau farfurile goale pentru plăcinte de la Frisbie Baking Company.

1926 Inginerul scoțian John Logie Baird face o demonstrație cu mașina care transmite mișcări de film, folosind tehnologia undelor radio, pe care o numește „televizor”, pe baza unei idei din 1884 a germanului Paul Nipkow. (T.B.)

BERBEC

Niciodată să nu spui niciodată! Asta-i deviza lui (ei) pentru această perioadă. Iar dacă va pune ceva bani deoparte, înseamnă că și-a îndeplinit scopul. În plan sentimental, doar reușite.

TAUR

Nu prea merge la loto, așadar trebuie încercate alte variante de câștig rapid. Dar cum dorul de muncă se lasă așteptat, vremurile par tulburi. Noroc cu pensionarea anticipată. În familie, armonie deplină.

GEMENI

Extrem de prolific la serviciu. Atât de harnic, că nici șeful nu-și dă seama. Atenție însă la celelalte relații. Pe-acasă, nivelul de alertă este destul de ridicat. Financiar, doar speranțe.

HOROSCOPI

RAC

La orice dă înapoi, nu mai la bani nu! Cel puțin în octombrie. Norocul îl mai și ajută, doar se știe: ban la ban trage! Cam sedentar. Probabil are mult de numărat.

LEU

Foarte sentimental! O fi toamna de vină? Pecuniar stă bine, mai ales legal. Nimic pe lângă salariu, dar va dormi liniștit. Ce încântare!

FECIOARĂ

Afectiv e cum bate vântul. Și cam bate în octombrie. În consecință, amicii și amicele se vor grăbi să-i pună întrebări. Răspunsuri pozitive spre sfârșitul lunii.

BALANȚĂ

Superechilibrat, ca de obicei. Nu știu ce-o să facă în luna cadourilor. Economii, probabil. Cum se va descurca însă cu dilema de sex opus care apare, nu scrie nici în stele.

SCORPION

Greu de tot la birou. Zice că nu-i Superman, dar tot va transforma imposibilul în posibil. Se văd și ceva bani, dar nu ca o recompensă pentru cele de mai sus. E vorba de noroc chior!

SĂGETĂTOR

Nu-l trage ața spre nimic. O fi vreo depresie sau un simplu atac de lene? El (ca) care este de obicei mai iute decât semnul zodiacal... Hm, de analizat!

CAPRICORN

Marile cuceriri din ultima perioadă îl fac și mai galant decât de obicei. Asta-i dă și apă la moară, dar nu toți șefii gustă glumele în perioada asta. Atenție la grijă și la bani!

VĂRSĂTOR

Este un tip serios și meticulos, dar nu-i prea place la serviciu. Totuși, datorită și-o face. Poate își ia revanșa în plan sentimental. Semnele sunt bune, mai puțin la bani.

PEȘTI

Intră bucuros pe poartă, dimineața, dar este și mai bucuros când iese. O mică înclinație spre bărfă pare a fi detectată, deși nu băgăm mâna în foc. Dacă are curaj va fi răsplătit regește.

ORIZONT MILITAR

REDACTOR-ŞEF

Colonel
LEON-IOSEF GRAPINI
int. 0418
0264/590669

SECRETAR DE REDACȚIE

Locotenent-colonel
OVIDIU PURDEA-SOMEȘ
int. 0366

REDACTORI

Locotenent-colonel
CLAUDIU IORDĂCHESCU
int. 0228

Maior **ADRIAN BOCHIȘ**
int. 0228

Maior **TRAIAN BRADU**
int. 0228

IULIAN PATCA
int. 0228

SECRETARIAT TEHNIC DE REDACȚIE

Plutonier-major
ȘTEFAN VIOREANU
(corespondență-expediție)
int. 0218

ILEANA DUMA
(tehnoredactor)
int. 0228

CRISTINA POP
(corector)
int. 0385, 0228

EMIL MORITZ
(fotoreporter)
int. 0218

TIPOGRAFI

Maistru militar principal
CORNEL SĂLAGEAN
LIVIU CIREBEA
VASILE VITCĂ
ȘTEFAN POP
int. 0385

RESPONSABIL DE NUMĂR

Maior
ADRIAN BOCHIȘ

ADRESA REDACȚIEI

U.M. 02565/V, Cluj-Napoca, piața
Ștefan cel Mare nr. 1-3, cod 400133
Tel. 0264/590563 int.
Fax 0264/590567

E-mail:

orizontmilitar@yahoo.com

ISSN 1842-3434

B 00675 C24

Opiniile exprimate în articolele publicate sub semnătura autorilor au caracter strict personal și nu angajează în vreun fel răspunderea editorului sau a redacției. Manuscrisele nu se înapoiază.

ABONAMENTE

Cel care dorește să se aboneze la ziarul „ORIZONT MILITAR” o pot face în următoarele condiții: costul unui abonament pe 9 luni este de 6 x 50 bani = 3 lei; pe 6 luni este de 11 x 50 bani = 5,5 lei și pe un an este de 22 x 50 bani = 11 lei; suma va fi depusă în contul U.M. 02216: RO17TREZ2165005-XXX006877, Trezoreria Cluj-Napoca; cererile se trimit direct, pe adresa redacției—U.M. 02565/V. În adresa de comandă va fi specificat numărul de abonamente și se va anexa obligatoriu un document care să ateste virarea banilor în contul de mai sus (chitanță fiscală).

Ziarul se va distribui doar la structurile militare care înaltează cereri de abonamente.

„Friendly Fire”

În noaptea de 18/19 aprilie 2002, o patrulă aeriană americană se întorcea la baza din Kandahar, după o misiune epuizantă de 10 ore. Ajungând deasupra fermei Tarnak, situată în apropiere de Kandahar, pilotul unuia dintre avioanele F-16 a lansat o bombă de 200 de kg, ghidată prin laser, asupra ceea ce el credea a fi un sistem antiacrian

Trupele terestre sunt cele mai expuse la „friendly fire”

care deschisese foc asupra patrului. În realitate, focul la gura țevii, zărit de la înălțimea de câteva mii de metri, provenea de la armamentul unei subunități canadiene din Batalionul 3 Infanterie Ușoară, ce executa trageri de antrenament. Rezultatul a fost tragic: 4 militari morți și 8 răniți grav. Acesta a fost doar unul dintre gravele incidente de tip fratricid cauzate de focul trupelor proprii, sau „foc prietenesc”, din campania antiteroristă declanșată după 11 septembrie 2001. Cel mai mediatizat caz a fost moartea caporalului american Pat TILLMAN, fost sportiv celebru, înrolat voluntar în US Army, în urma căreia Congresul SUA a deschis o anchetă pe această temă, a pierderilor cauzate de trupele proprii.

„Friendly fire” poate fi de două feluri, în opinia experților: deliberat, când este provocat de o greșeală de identificare, sau accidental, când ținta inamică vizată a fost ratată, în schimb au fost atinse trupele proprii.

Astfel de incidente au existat și vor mai exista, probabil, atât timp cât vor mai exista conflicte militare. Problema fratricidului reprezintă un secret în tuncat al războiului. Toată lumea știe că se întâmplă, dar nimeni nu vrea să vorbească despre asta.

Câmpul de luptă modern este caracterizat prin mișcare extrem de rapidă, identificare greoaie și o foarte ridicată rată a loviturilor. Un teren deosebit de propice, așadar, pentru apariția erorilor letale. Pot ele să fie înlăturate cu totul? Probabil că nu, în ciuda tuturor procedurilor și ajutorului tehnologiei moderne. Ce se poate face însă, conform opiniei multor specialiști, este de a se reduce la minimum posibil numărul acestor tragedii, printr-o planificare minuțioasă, executarea unor repetiții înainte de executarea misiunilor și, bineînțeles, incorporarea tehnologiei de ultimă oră într-un sistem viabil de identificare pe câmpul de luptă.

În această idee, Comandamentul Aliat de Transformare, de la Norfolk, Virginia, a hotărât că a sosit momentul accelerării cercetărilor privind găsirea unor soluții de re-

UNIVERS MILITAR

Factorii

care măresc posibilitatea fratricidului

- ritmul bătăliei – decizia de deschidere a focului trebuie să se ia, uneori, în câteva secunde
- distanța de angajare a luptei este invers proporțională cu distanța de identificare
- letalitatea și precizia armelor moderne
- similaritatea echipamentelor în tabere opuse

Adevăruri tragice

ale războiului

- în Primul Război Mondial, peste 75.000 de militari francezi au pierit sub focul artileriei proprii
- 21.000 de militari americani (printre care un general-locotenent) au fost pierderile rezultate în urma incidentelor „friendly fire” ale armatei americane în cel de-al Doilea Război Mondial
- 14% dintre pierderile armatei americane în conflictul din Vietnam au avut la origine incidente de tip fratricid, iar în operațiunea Desert Storm proporția a atins 23%, conform datelor publicate de American War Library.

ducere drastică a incidentelor fratricide. La mijlocul lunii septembrie a.c., 850 de specialiști au participat la exercițiul BOLD QUEST 2007, desfășurat la bazele americane Nellis (Nevada) și Fort Irwin (California), unde au testat câteva dintre cele mai noi și mai moderne tehnologii de identificare în luptă (CCID – Coalition Combat Identi-

Maior Adrian BOCHIȘ

(Continuare în pag. 8)

Norvegia

Populația: 4.695.134 de locuitori
• Suprafața: 385.155 kmp • Produsul intern brut: 200 miliarde de euro (2006) • Bugetul apărării: 1,9% din PIB.

Urmași ai vikingilor, care au înspăimântat Europa, aflați timp de secole sub suzeranitatea danezilor și suedezilor, norvegienii și-au dobândit independența abia în 1905. Norvegia a fost ocupată pe parcursul celui de-al Doilea Război Mondial de naziști, în ciuda

statutului proclamat de neutralitate, la care renunță în 1949, devenind membru NATO. Descoperirea zăcămintelor de petrol în Marea Nordului, în anii '60, a propulsat

10.000 de militari în termen). Categoriilor de forțe (terestre, navale și aeriene) li se adaugă forțele de rezerviști din Home Guard, astfel încât la mobilizare se ajunge la un total de 130.000 de combatanți. Deși contribuie la efortul alianțelor militare, la care este parte, cu trupe în teatrele de operații, nu a permis stabilirea de baze străine pe teritoriul național, renunțând chiar să mai găzduiască exerciții comune, cum ar fi deja consacratul Cold Response.

În dotarea forțelor armate norvegiene se află tehnică și armament de cea mai bună calitate, din care se remarcă avioanele F-16, tancurile Leopard 2, obuzierele autopropulsate M-109, sistemele de rachete TOW și ERYX, precum și numeroasele fregate multirol, nave purtătoare de rachete și submarine de atac, dată fiind configurația și așezarea geografică.

Importanța acordată ministerului apărării se poate deduce din planul bugetar stabilit pentru investiții în perioada 2005-2008, care se cifrează la aproximativ 21 de miliarde de euro.

Maior Traian BRADU

EVENIMENT

Festivalul Național al Cântecului de Cătănie, Cluj-Napoca, Ediția a VII - a ETAPA FINALĂ

●● Marți, 16 octombrie 2007, ora 18.00, la Cercul Militar - spectacol-concurs. Invitați în recital: Cristian Fodor, Grupul „Obârșia”, Maria Șalaru, Vasile Soporan și taraful din Frata, Ana Strâmturean, Maria Morcan, Amalia Codorean-Chindriș, Ana Ilca Mureșan, Maria Marcu, Marinela Zăgreaș Iștici, Adriana Hagău, Maria Lobonț, Crina Varga, Ioan Dordoi, Felix Gălan, Florin Bota, Florian Roșan, Ioan Moldovan, Nicolae Bondoi

●● Miercuri, 17 octombrie 2007, ora 18.00, la Cercul Militar - spectacol-concurs. Invitați în recital: Cornelia Ardelean-Archiudean, Ni-

colae Vicol, Ionuț Fulea, Cornelia Ciobanu, Daniela Condurache, Grupul „Mureșencele” cu Leontina Pop, Dorina Oprea, Dorina Grad, Emilia Lateș

●● Joi, 18 octombrie 2007, ora 18.00, la Teatrul Național - spectacol de gală. Invitați în recital: Ansamblul „Someșul-Napoca” al Școlii Populare de Artă „Tudor Jarda”, Elisabeta Turcu, Irina Someșan, Norica Enache, Florentina și Petre Giurgi, Grigore Leșe și corul bărbătesc din Libotin

Acompaniază: Orchestra de Muzică Populară „Cununa Transilvană”, dirijată de Ovidiu Barteș

Prezintă: Maria Dan Golban și Ovidiu Purdea-Someș

Grupul folcloric „Obârșia”, din Blaj, câștigător al trofeului festivalului, ediția a VI-a, 2004, va fi prezent în recital la actuala ediție

ARSENAL NATO

Product al parteneriatului între firmele Krauss-Maffei-Wegmann și Rheinmetall, tancul Leopard 2 continuă performanțele seriei 1 în ce privește fiabilitatea și costurile de întreținere reduse și, respectând tradiția inginerescă ger-

Leopard 2

adaptabil, în funcție de progresul tehnologic sau de cerințele clienților. Deși nu a fost implicat în campanii militare, precum tancul ame-

mană, este expresia cea mai avansată în domeniul tehnologiei fabricării acestor mijloace de luptă la nivel mondial. Prin întreprinderea sa în armatele a 12 state de pe bătrânul continent, cu peste 3.000 de exemplare livrate, de la Cercul Polar până în sudul Spaniei și Greciei, mai este supranumit și „Euro-LEOPARD”. Din 1979 și până în prezent a cunoscut mai multe variante de modernizare, grație concepției modulare în care a fost creat și executat, fiind permanent

american sau cel britanic, este considerat unul dintre cele mai bune tancuri aflate în serviciu la această oră (chiar primul, după un sondaj realizat de un faimos canal de televiziune documentară).

Grație noului tun L55 cu țeavă lisă (cal. 120 mm, lungime 55 calibre) și noilor tipuri de muniție folosite, bătaia și efectul de pătrundere în blindaj au fost îmbunătățite considerabil, precizia fiind asigurată de sistemul de stabilizare complet electric și de cel digital de

conducere a focului. Cei patru membri ai echipajului sunt protejați de blindajul stratificat (plăci de oțel, tungsten, titan și ceramică), montat astfel încât să reducă energia cinetică a proiectilelor și minelor, precum și de instalațiile de protecție împotriva exploziei muniției și cea de protecție NBC. Motorul diesel cu 12 cilindri în V, supraalimentat, dezvoltă o putere maximă de 1.500 CP la 2.600 rpm, propulsând cele 62 de tone cu o viteză de 70 km/h pe șosea și peste 50 km/h în teren accidentat, conferindu-i posibilitatea să urce pante cu o înclinație de până la 60°, să traverseze șanțuri late de 3 m, sau să treacă peste cursuri de apă, de la 1 m, fără pregătire, la 4 m, cu tub de aer, cu o autonomie de la 250 la 550 de kilometri, în funcție de consumul de combustibil, în condițiile de confort asigurate de suspensia de tip activ. O cameră de luat vederi, montată în partea din spate, îi permite mecanicului-conducător să folosească viteza maximă la mersul înapoi, fără a mai întoarce, conservând astfel avantajul oferit de partea cea mai bine protejată de blindaj. Ultima variantă de modernizare (Leopard 2 PSO) a fost concepută special pentru operațiunile în sprijinul păcii, pentru a spori eficacitatea acțiunilor de luptă în mediul urban, utilizând inclusiv sisteme de armament neletal.

Cu un preț unitar estimat la aproximativ 4 milioane de euro, datorită calităților sale, tancul Leopard 2 va corespunde și pe viitor provocărilor asimetrice ale secolului XXI.

Maior Traian BRADU

OAMENI FAPTE LOCURI

„Cultul Eroilor”

●● Asociația Națională „CULTUL EROILOR” i-a omagiat recent, în cadrul unei adunări comemorative, pe soldații și ofițerii care au căzut pe câmpurile de onoare de la Mărășești, Mărăști și Oituz, în vara anului 1917. Comunicări extrem de interesante au prezentat prof. univ. dr. Ștefan-Lucian MUREȘANU, general de brigadă (r) prof. univ. dr. Nicolae CIOBANU, colonel Ioan TODERICIU și istoricul Lucian DRĂGHICI. Președintele ANCE, colonelul Petre STOICA, a înmănat Diploma și Medalia Jubiliară unor personalități din armată și societatea civilă care s-au distins în activitățile de cinstire a memoriei eroilor. (Colonel (r) Sandu MARTINESCU)

Poligonul Găina

●● După un marș de 300 de km, artileristii din U.M. 01165 au ajuns, în 24 septembrie, în poligonul Găina, unde au executat trageri de luptă cu secția de aruncătoare cal. 120 mm. În paralel, în același poligon, au executat trageri cu piesele și camarazii lor din B. 22 V.M., din Sfântu Gheorghe, ajunși în Apuseni după un marș de 450 de km. Rezultatele au fost pe măsura efortului, adică foarte bune, lucru ce l-a mulțumit, în 5 octombrie, la încheierea activității, pe colonelul Costică DĂNILĂ, reprezentantul Bg. 61 V.M. (A.B.)

DECESE

† Duminică, 14 octombrie, la Capela Militară din Cluj-Napoca va avea loc slujba de pomenire a celui care a fost general dr. Cheler Paul, la doi ani de la stingerea din viață.

† Cadrele militare și personalul civil din Comandamentul C. 4 A. Trt. sunt alături de colonelul Viorel NEGREA, în momentele de mare suferință, pricinuite de decesul tatălui său drag. Sincere condoleanțe familiei îndoliate!

† Colectivul de cadre și personalul civil din Batalionul 22 V.M. Sfântu Gheorghe sunt alături de comandantul lor, locotenent-colonelul Vasile CRISTEA, în momentele grele ale despărțirii de tatăl său drag, și transmit sincere condoleanțe familiei îndurerate.

„Friendly Fire”

(Urmare din pag. 7)

fication). În cadrul acestui vast exercițiu demonstrativ s-a urmărit încorporarea de echipamente de ultimă generație, care să ajute luptătorul să identifice rapid entitățile proprii, inamice ori neutre, de pe câmpul de luptă. Experți din Australia, Belgia, Canada, Franța, Germania, Marea Britanie, Olanda, Suedia și Statele Unite își concentrează eforturile pentru a pune la punct un sistem de urmărire și monitorizare în timp real a forțelor terestre, integrat cu sistemele de co-

mandă ale forțelor aeriene, dar și cu pilotul avionului. Conceptul de identificare se bazează pe un software atașat stațiilor radio FM din dotare, capabil să semnaleze prezența trupelor proprii în zonele ostile. Acest echipament ar putea fi folosit atât de trupele terestre, inclusiv artileria, cât și de observatorii înaintați ori controlorii de zbor în cadrul operațiunilor de securizare a zborurilor. Un alt echipament testat este cel de identificare rapidă pe sistemul întrebare - răspuns, o procedură criptată, care ar putea

UNIVERS MILITAR

asista utilizatorul în a lua decizia de a deschide sau nu focul în chiar momentul detecției și angajării luptei.

Unul dintre scopurile US Joint Forces Command, integratorul exercițiului, a fost de a evalua capacitatea diferitelor sisteme ale armatei aliate de a se interconecta și de a împărtăși informații. Dacă acest lucru se va îndeplini sau nu vom vedea în viitorul foarte apropiat.